

MJEKËT ARTISTË

Fisnik Kurshumliu

Kryeredaktor i Revista Mjeku

Në mbretërinë magjepsëse të mjekësisë shfaqet një racë unike individësh - mjekë të bekuar jo vetëm me saktësinë e duarve shëruese, por edhe me dimensionin e shprehjes artistike. Këta individë sfidojnë kufijtë konvencionalë të profesionit të tyre, duke ndërthurur me lehtësi botën pragmatike të mjekësisë me sferën imagjinative të artit. Përtej kufijve sterilë të sallave të operacionit dhe mjediseve klinike, këta mjekë zbulojnë një dimension shtesë të identitetit të tyre.

Brenda lojës delikate të diagnozave dhe trajtimeve, këta maestro mjekësorë sjellin një simfoni talentesh që i tejkalojnë kufijtë analitikë të profesionit të tyre. Kështu, ata demonstrojnë një kuptim të thellë të gjendjes njerëzore, jo vetëm në aspektin e anatomisë dhe të patologjisë, por edhe në aspektet emocionale që ngjyrosin përvojën njerëzore. Shkathtësia e tyre artistike manifestohet me finesën me të cilën komunikojnë me pacientët, duke i kthyer konsultimet mjekësore në dialogë empatikë dhe takime shëruese.

Në këtë eksplorim të mjekëve me talent artistik, ne thellohem në historitë e atyre që lundrojnë midis sferave të shkencës dhe të artit, duke pasuruar praktikën e tyre mjekësore me një frymë krijuese. Ndërsa nisim këtë udhëtim, ne zbulojmë frymëzimin që këta mjekë përdorin për të "pikturuar një portret më të pasur", më të plotë të kujdesit shëndetësor, ku procesi i shërimit bëhet jo vetëm një shkencë, por edhe një art sublim.

Dr. Ngadhnjim Domi

1. Çka ju lidh me muzikën?

Gjithçka më lidh me muzikën. Kur nuk bëj muzikë, punoj me të, pushoj me të, fle me të.

2. Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Lidhja direkte përmes fillimit të ushtrimit në instrumente ka filluar në moshën 8-vjeçare.

3. Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Po, mendoj se ka pasur tepër ndikim. Përpos zhvillimit psikomotor, atij emocional, ndikim

të madh ka pasur marrja e përgjegjësisë, koncentrimi dhe vetëbesimi që krijohet sidomos kur vepron si solist.

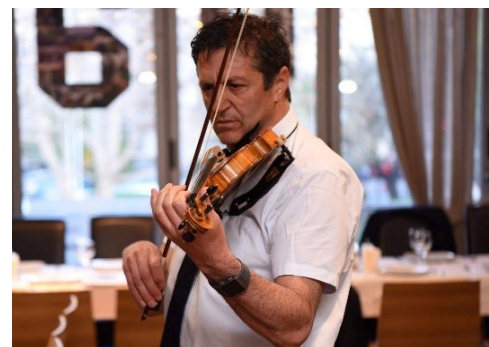
4. A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Po, gjithsesi. Përveç atyre që ceka më lart, ushtrimi sidomos me të dy duart, zhvillon zona të caktuara të trurit gjë që mund të ndodh vetëm në fëmijëri. Këtë fenomen unë personalisht e kam vërejtur gjatë gjithë jetës profesionale.

5. A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

Jo, përkundrazi, kam përjetuar vetëm frymëzim.

6. A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Po. Ndikimi pozitiv është evident në jetën personale dhe në atë profesionale. Për mua muzika është ushqim i domosdoshëm dhe që i jep kuptim jetës.

7. A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Po, gjithsesi.

8. A mendoni se marrja me muzikë i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe pacientët?

Po, kuptimi i muzikës ndikon edhe në aftësinë për komunikim. Muzika e ka taktin, dinamikën, ritmin, ngjyrën etj., të gjitha këto elemente duhet të marrin pjesë edhe në komunikim.

9. A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Po, jam aktiv, por normal vetëm si rekreacionist.

10. Një porosi për lexuesit.

Porosia ime është se duhet të përkujdeseni që fëmijët domosdoshmërisht t'i kyçni në ushtrimin e ndonjë instrumenti, jo vetëm për zhvillimin

Korrespondenca:
fisnik.kurshumliu@uni-pr.edu

emocional, por edhe për zhvillimin psikomotor që do t'u nevojitet shumë në jetë më vonë.

Dr. Edmond Nushi

1. Çka ju lidh me muzikën?

Qysh kur isha 7-vjeçar fillova shkollën e muzikës, dega Violinë. Nga ai vit e deri më sot jam me muzikën i lidhur shpirtërisht, emocionalisht dhe posaçërisht me violinën e ndiej veten më rehat. Përveç violinës luaj edhe në piano, në kitarë dhe disa instrumente të vogla frymore, si dhe në çifteli. Por, violina është primare dhe vetëm ajo më plotëson tërësisht, prandaj jo për së koti edhe e quajmë mbretëresha e instrumenteve muzikore.

2. Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Që në fëmijëri kam qenë i lidhur me muzikën, madje fillova edhe të ushtruj më tepër se që mësuesit e mi të parë, Myrvete dhe Fahri Beqiri, më këshillonin. Si 11-vjeçar kam qenë në garat federative të ish-Jugosllavisë dhe e kam fituar vendin e dytë, ndërsa në gara të Serbisë vendin e tretë. Nga viti 1967 isha edhe në orkestrën "Qëndresa" në Mitrovicë që e udhëhiqte Profesor Fahri Beqiri. Pas përfundimit të vitit VI, gjegjësisht shkollës së ulët të muzikës, vazhdova edhe me shkollën e mesme të muzikës paralel me gjimnazin, të cilat i përfundova me sukses të shkëlqyeshëm. Në ndërkohë mendoja vetëm për muzikën, kështu që përgatitesha për regjistrimin në Akademinë e Arteve, dega Violinë, në UP. Në qershor të vitit 1977, vendosa ta regjistroj Fakultetin e Mjekësisë që mos të ndahem nga shokët e mi të gjeneratës. Gjatë studimeve, lidhja ime me muzikën dhe violinën vazhdoi. Për dy vjet isha edhe arsimtar i violinës në shkollën e ulët të muzikës në Mitrovicë, por edhe si anëtar i orkestrës së SHKA "Ramiz Sadiku" në UP. Në këtë orkestrë ishim 5 studentë nga Fakulteti i Mjekësisë. Pas përfundimit të studimeve vazhdova aktivitetin tim muzikor në SHKA "Boro e Ramizi" në Mitrovicë. Gjatë gjithë jetës kam pasur shumë performanca si me orkestra të

ndryshme, si vetanakisht, por edhe me orkestra të ndryshme simfonike. Nga viti 2000-2002, kam qenë mësues në shkollën e parë shqipe të muzikës në diasporë, përkatësisht në Vaasa, Finlandë ku e kam formuar edhe korin e fëmijëve "Bilbilat e Vaasa-s".

3. Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Nuk mendoj se qasja në profesionin tonë si mjek dallon nga kolegët e tjerë sepse edhe ata kanë prirje për një hobi ose aktivitet tjetër sikurse sporti dhe aktivitetet e tjera shoqërore dhe humanitare.

4. A konsideroni se shkathtësitë tuaja si mizucuent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Mendoj se mua aktiviteti im më ka dhënë shumë përparësi sepse në momentet e lodhjes psikike dhe fizike nën tingujt e violinës shpirtërisht e kam gjetur kënaqësinë që profesionin tim ta kryej me dashuri dhe pastërti shpirtërore. Ndoshta vlen të përmendet se muzicentët e kanë shqisën e dëgjimit më të theksuar, si dhe ritmin e saktë, gjë që ndihmon edhe gjatë auskultimit të pacientëve, ku vjen në shprehje përcaktimi i aritmive të punës së zemrës, si dhe përcaktimi i zhurmave.

5. A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

Asnjëherë nuk kam pasur ndërlidhje negative në mes të veprimtarisë muzikore dhe përkushtimit ndaj profesionit tim. Përkundrazi, gjithmonë ka pasur një sinergji në mes të dy aktiviteteve.

6. A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Në Finlandë, ku jetoj dhe punoj nga viti 1999, e kam dëgjuar një thënie në lidhje me hobin dhe profesionin, e cila thotë:

"Me hobi është mirë të merresh me profesionin që e ke për zemër, kurse profesionalisht është mirë të merresh me profesionin më fitimprurës."

Kështu që, duke u bazuar edhe në këtë thënie, mendoj se muzika si hobi më ka bërë profesionist më të mirë si mjek.

7. A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Sigurisht që kam bashkëpunuar edhe me profesionistë të tjerë mjekësorë në spektrin e gjerë të muzikës. Fillimisht,

sikur e përmenda më lart në SHKA "Ramiz Sadiku", në shoqërinë muzikore "Dr. Ali Sokoli" të Fakultetit të Mjekësisë në Prishtinë, si me dr. Shkëlzen Badivukun, dr. Ngadhujm Domin, dr. Murat Ismailin, dr. Islam Miftari, etj. Gjithashtu, edhe në Finlandë jam anëtar i orkestrës së spitalit bashkë me 4 mjekë të tjerë, ku edhe punoj në Spitalin Qendror të Vaasa-s.

8. A mendoni se marrja me muzikë i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Sigurisht që muzika i hap rrugët e komunikimit dhe diapazonin e zgjeron gjatë komunikimit edhe me pacientë. Kjo formë e komunikimit e shtendos bisedën gjatë komunikimit mjek-pacient, si dhe i hap disa rrugë të tjera për të marrë informatë më të saktë në lidhje me problemet shëndetësore të pacientit.

9. A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Aktualisht jam aktiv në Orkestrën "Souvlaki Orchestra" në Vaasa, Finlandë, me të cilët performojmë muzikë ballkanike, si dhe atë shqiptare. Me këtë orkestrë kam qenë mysafir edhe në Estoni me orkestrën simfonike të qytetit Pärnu, Estoni.

10. Një porosi për lexuesit.

Porosia ime kryesore për të gjithë lexuesit do të ishte që të kenë më shumë respekt për doktorët tanë që punojnë dhe veprojnë në Kosovë. Duhet të kenë besim në mjekësinë kosovare edhe pse pa fajin e punëtorëve shëndetësorë, mjekësia çalon në krahasim me vendet e zhvilluara, për shkak të legjislaturës së dobët dhe ligjeve të dobëta që i përkasin shëndetësisë.

Çdo mjek shqiptar që punon dhe vepron jashtë Kosovës e që fakultetin e ka kryer në UP është gjithkund mirë i situuar dhe i respektuar nga të gjithë, në rend të parë nga vetë pacientët, prandaj duaje tëndin se ai është më i miri.

Dr. Aziz Mustafa

Revista Mjeku: Çka ju lidh me letërsinë dhe si e përkufizoni raportin e shkrimtarit dhe mjekut në një person të vetëm?

Dr. Aziz Mustafa: Lidhja me letërsinë është lidhja me shpirtin, me ndërtdijen dhe vetëdijen artistike, është lidhja me "idin", "egon" dhe "superegon" njëkohësisht. Prej moshës fëmijërore kur si 10-vjeçar kam botuar poezinë e parë e deri në këtë moment letërsia, shkrimi letrar artistik është thirrja e brendshme e intelektit brenda meje. "Intelektuali është përgjegjës për atë çka ka ndodhur në të kaluarën, çka po ndodh tash dhe çka do të ndodhë në të ardhmen.", ka thënë filozofi francez Jean-Paul Sartre (Zhan-Pol Sartrë). Njeriu lind me talentin për art, qoftë ai letrar, figurativ, muzikor apo tjetër. Profesionin e mëson, është një lloj arti praktik, art i aplikuar. Nuk thuhet kot se kur shkenca arrin kulmin shndërrohet në art, kurse kur arti mbërrin kulmin shndërrohet në shkencë. Profesionin kultivohet për shkak të shtysave edhe të jashtme, kurse arti, konkretisht letërsia ka një shtysë të brendshme, ka frymëzimin që nuk mund të komandohet, por vetëm duhet ta ndiejmë dhe kur ta përjetojmë, ta shndërrojmë në germa, fjalë e ndjenja që na bëjnë të komunikojmë në kohë dhe hapësirë me lexuesit dhe të përcjellim te ta mendimet, ëndrrat, pasionet dhe ndjesitë tona.

Revista Mjeku: Kur mendoni se jeni mishëruar me shkrimin?

Dr. Aziz Mustafa: Mishërimi, ajo ndjesia se bëmë pjesë në armatën e shkrimtarëve më është krijuar pas botimit të librit të parë me poezi, "Pasaportë kam kafkën time", "Jeta e Re", Prishtinë, 1996. Ajo ka shkruar duke u rritur në secilën vepër të re që kam botuar, për t'u bërë mandej shkrimi artistik pjesë e pandashme e ekzistencës, bashkë me profesionin e mjekut.

Revista Mjeku: Si shkrimtar, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prijje?

Dr. Aziz Mustafa: Nuk mendoj se angazhimi

si shkrimtar e ndryshon qasjen time në mjekësi. Mjekësia ka të bëjë me angazhim në anën praktike ku secili mjek, në bazë të njohurive, përgatitjes paraprake, shkollimit, edukimit të vazhdueshëm profesional dhe përkushtimit ndaj profesionit e jep kontributin e vet në shoqëri dhe si përgjigje merr të mira materiale me të cilat mban veten dhe familjen. Letërsia nga ana tjetër ka të tjera implikime që janë të sferës shpirtërore dhe individuale, prandaj frytet e punës intelektuale letrare rrallë që mund të materializohen, sidomos në një shoqëri në tranzicion ku rendi i vlerave është i çrregulluar, po ashtu si pasojë e mungesës së kritikës së mirëfilltë dhe mbështetjes institucionale të vlerave etj.

Revista Mjeku: A konsideroni se krijimtaria juaj letrare ka kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Dr. Aziz Mustafa: Mendoj se letërsia e fisnikëron shpirtin dhe e kthjellon mendjen. E kush ka më shumë nevojë për shpirt fisnik dhe mendje të kthjellët më shumë se kirurgu?

Revista Mjeku: Cilat janë temat e shkrimeve tuaja?

Dr. Aziz Mustafa: Temat janë të ndryshme. Në poezi, zakonisht janë vargje refleksive që kapin tema që nga lashtësia deri te përditshmëria: njeriu ynë me virtytet dhe veset e tij, mbijetesa, lufta, sëmundja, vdekja, dashuria, qëndresa, lufta e përjetshme mes së mirës dhe së keqes, lufta e errësirës me dritën. Poeti është përherë "Luftëtari i Dritës", është ushtari mes furtunës që nuk dorëzohet deri në pikën e fundit të gjakut, deri në pikën e fundit të ngjyrës së shkrimit.

Përmbledhja me tregime "Toka ime është në dashuri" (rrëfime për njerëz, kuaj, ujë dhe qenie të tjera) - është e ndërtaur me tregime me gjatësi të ndryshme, ku narratorët janë të llojllojshëm. Dashuria për jetën, lufta me sëmundjen, ëndrrat dhe dëshirat e njerëzve të thjeshtë, njerëzve të mirë.

Revista Mjeku: Na jepni një sinopsis të shkurtër të romanit tuaj të parë, "Mos e harro Japoninë, Suzanë"?

Dr. Aziz Mustafa: Romani është i konceptuar në formë të tre ditëve të shkruar nga tre protagonistët kryesorë. I pari është një mjek kosovar Leonardi, e dyta një grua e re holandeze, Suzana dhe i treti një mjek turk, Leventi. Ata takohen rastësisht në një konferencë në Japoni dhe fatet e tyre pikëpikë. Planet e narracionit shtrihen në rrafsh të ndryshme që vijnë

duke u ndërthurur pazgjidhshëm. Hija e zezë që sillet gjatë tërë kokës mbi kokën e kryeprogonistit është sëmundja e rëndë e protagonistit, një kancer laringeal me të cilin lufton deri në fundin e jetës dhe gjatë kësaj lufte ai e kupton në lëkurën e tij se çka do të thotë të jesh i sëmurë.

Revista Mjeku: Cilat janë planet dhe projektet tuaja letrare?

Dr. Aziz Mustafa: Nuk kam ndonjë plan apo projekt në të cilin më duhet të punoj me ngulm e me orar të rregullt sepse në letërsi nuk i jap vetes afate. Poezia vjen vetvetiu, si dardha kur piqet e bie nga dega, vetëm duhesh ta kapësh e të mos e lësh të të ikë. Proza nga ana tjetër do përkushtim, orar pune dhe qëndrueshmëri. Koha ime e shkrimit është kohë e vjedhur nga obligimet si prind, si bashkëshort e si mjek. Në momentin kur kam ndier se kam një talent, atëherë e kam ndier si obligim, i kam dhënë detyrë vetes që aq sa mundem të hedh në letër ato mendime të cilat kur përcillen të lexuesi, ai të bashkëndiejë me autorin. Kam nëpër duar dy romane, njërin të kryer që më duhet ta korrigjoj e përmirësoj dhe tjetrin që jam duke e formësuar.

Revista Mjeku: A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë artistike letrare?

Dr. Aziz Mustafa: Po, jam aktiv. Më shumë lexoj se sa shkruaj sepse leximi i letërsisë kulminante botërore dhe shqipe është domosdoshmëri. Vetëm një lexues i pasionuar mund të shkruajë mirë letërsi. Edhe pse në letërsinë shqipe mbretëron një kaos, ku nuk dihet kush pi e kush paguan dhe se është vështirë të përcillet krijimtaria letrare artistike që botohet në Kosovë, në Shqipëri e në botë, përcjellja e të rejave në letërsi është e domosdoshme. Sa i përket shkrimit, aty nuk ka orar, ka raste kur shkruaj disa ditë nga 4-5 orë në ditë e mandej me ditë të tëra nuk shkruaj asgjë.

Revista Mjeku: Cila është porosia juaj për lexuesit e Revistës "Mjeku"?

Dr. Aziz Mustafa: Të lexojnë, të lexojnë dhe vetëm të lexojnë. I vetmi shok që nuk të tradhton është libri, i vetmi shok që nuk ta prishë kurrë është libri. Leximi të mbron edhe nga sëmundja Alzheimer, sipas hulumtimeve më të reja shkencore. Për mua, kënaqësinë që ma dhuron leximi nuk ma dhuron askush.

Dr. Donjeta Deçani

1. Çka ju lidh me artin?

Me artin kam një lidhje të veçantë ngase është pjesë e pandashme e personalitetit tim. Është diçka që ka lindur bashkë me mua. E gjithë përditshmëria ime lidhet me artin, mënyra e të menduarit, e të vepruarit, përcjellja e mesazheve, ideve, përjetimi i emocioneve, perceptimi i jetës, të gjallës, të thjeshtës, të vështirës, klasikes, modernes etj.

Nëpërmjet artit, në rastin tim pikturës, gjithmonë ndaj me të tjerët një pjesë të vetes sime, të pastër, të papërpunuar, autentike, duke mundësuar kështu përcjelljen e një lloj ndjesie frymëzuese që për mua paraqet një rën prej lidhjeve më të pastra njerëzore.

2. Kur ka filluar lidhja juaj me artin?

Me art (pikturë) merrem që nga fëmijëria e hershme. Pavarësisht profesionit, artin nuk e kam lënë asnjëherë pas dore; deri më tash kam realizuar dy ekspozita personale, ndër të tjera edhe disa shkollore dhe kolektive.

3. Si artiste, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Si artiste, mendoj se ndryshojnë këndvështrimet e mia ndaj profesionit mjekësor, duke filluar nga qasja me pacientin e deri te aplikimi i praktikave mjekësore. Po ashtu, aftësitë artistike i kam aplikuar gjithmonë gjatë përgatitjeve studimore; duke zbërthyer strukturat komplekse mjekësore në skica kreative, të cilat më kanë ndihmuar në njohjen më të shpejtë të mekanizmave patofiziologjikë dhe klinikë.

4. A konsideroni se shkathtësitë tuaja si artiste kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Mendoj që po, sidomos në rastin tim, pasi në të ardhmen e shoh vetën në fushën e kirurgjisë. Duke qenë se kirurgjia është një formë e artit në praktikë, besoj se idetë kreative, improvizimi për kërkimin e

zgjithjeve të reja dhe durimi për punën e dorës janë në favorin tim.

5. A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit bdaj artit me oërgjegjësi profesionale?

Mjaft shpesh, meqenëse në përgjithësi mjekësia nuk të ofron shumë hapësirë për angazhime dhe aktivitete jashtë saj. Tërë kohën mundohesh të krijosh një balancë mes jetës familjare dhe asaj profesionale. Megjithatë mundohem, që kohë pas kohe t'i ushqej nevojat e mia për artin dhe të bukuren.

6. A mendoni se ndjekja e artit si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Njëra prej arsyeve pse nuk kam hequr dorë nga arti është edhe kjo, përmbushja personale. Periudhat e ngarkuara, të lodhshme dhe stresuese janë pjesë e pandashme e profesionit mjekësor. Andaj, duke i lënë vetes pak kohë për t'u përfshirë në krijimet artistike krahas relaksit më ndihmon në rritjen e përqendrimit dhe produktivitetit në punë.

7. A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj artit?

Jo, deri më tani nuk e kam pasur rastin, por do ta bëja me shumë dëshirë.

8. A mendoni se marrja juaj me art i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Arti vetvetiu është një formë e komunikimit. Gjatë një bashkëbisedimi me kolegë ose edhe me pacientë, mund të përcjellim mendime, ndjesi ose emocione që fjalët nuk mund t'i shprehin.

9. A jeni aktualisht aktive në veprimtarinë artistike?

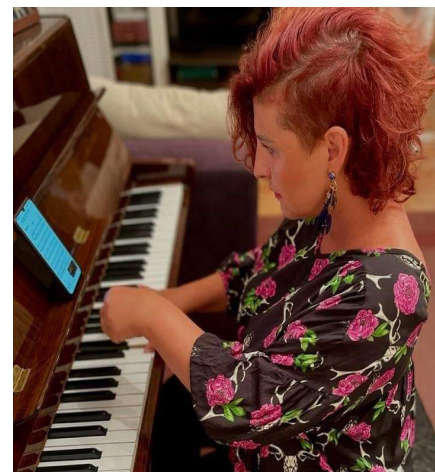
Po, mundohem të jem aktive varësisht prej angazhimeve ditore. Së fundi sapo përmbylla ekspozitën time të dytë personale. Kësaj radhe ekspozitën e kam

realizuar me 11 punime me tematikë profesionin mjekësor, përkatësisht anatominë e organeve në një formë kreative-artistike, e cila u pranua mjaft mirë nga masa e gjerë. Me shpresën që nuk do të jetë ky projekti i fundit artistik.

10. Një porosi për lexuesit.

Janë me fat ata që kanë lindur me aftësi krijuese artistike.

Shfrytëzoni dhuntinë tuaj për veten, për rrethin, për shoqërinë sepse të shprehurit nëpërmjet artit është jetik për një shoqëri të shëndetshme dhe mendjehapur.

Dr. Labinota Kondirolli

1.Çka ju lidh me muzikën?

Dashuria dhe pasioni për piano është ajo që e bën dallimin në mes të qenit pasionant i artit apo vetëm ta njohësh artin. Për një fëmijë ekziston një shembull i dikujt që të intrigon të fillosh të merresh me muzikë, një takim me një artist që mund të të inspirojë dhe të motivojë, mirëpo dashuria dhe pasioni janë kryesore në lidhjen me muzikën.

2.Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Do t'i përshkruaj dy momente të rëndësishme.

Gjithçka fillon në Shkollën e Muzikës në Pejë, kur fillova si 8-vjeçare të ushtrij në piano që u shndërrua në instrumentin më të dashur për mua. Pastaj ndodhi lufta dhe fillova çdo ditë të drejtohem më shumë nga mjekësia, të cilën e doja po ashtu. Edhe në përzgjedhjen e specializimit, dashuria për artin – të bukuren kanë ndikuar që ta zgjedh patologjinë që për mua është art në vete, është njëfarë forme e artit vizuel. Periudha e pas luftës, studimet në mjekësi, përfundimi i specializimit kanë shënuar një pauzë në muzikë.

Momenti i dytë është rilidhja me pianon

dhe njëkohësisht ndoshta momenti më i rëndësishëm për mua. Një dhuratë tërësisht e papritur për mua ishte pianinoja që më është dhuruar nga një familjar i shoqes sime të ngushtë, i cili e kishte vajzën pianiste dhe kishte vendosur që asaj t'ia blejë një pianino të re. Për mua ishte krejtësisht e paimagjinueshme se si dikush mund ta dhurojë një pianino, kurse për të shumë e rëndësishme që personi që e merr pianinon e vajzës së tij të jetë dikush që e dashuron pianon dhe e trajton me po aq pasion. Fatkeqësisht, axha Bashkim nuk është në mesin tonë, mirëpo ishte personi që më riktheu në muzikë dhe për të cilin kam një falënderim të përrjetshëm. Andaj, pianinoja ime ka një histori të veçantë, të cilën histori gjithmonë e ndaj me shumë dashuri me të tjerët. Kjo edhe për të treguar se ka njerëz të mirë dhe bujarë gjithandej.

3.Si muzikante, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Gjendjen e mirë emocionale që ta krijon muzika – arti në përgjithësi sigurisht që të jep një ndjesi shumë pozitive. Personalisht, pianoja më jep aq shumë dashuri, sa që mendoj që kjo ndikon pastaj edhe në kryerjen e profesionit tim me shumë përkushtim e dashuri.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicente kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Muzika të jep ndjenjë të qetësisë, të pozitivitetit, të disponimit të mirë dhe të një super energjie që besoj që ndikon pastaj në qasjen ndaj pacientit, respektivisht biopsisë në rastin tim. Kjo ndoshta të bënë të jesh në avantazh me mjekët e tjerë që nuk merren me ndonjë formë të artit.

Mundësia që pas punës të mund të luash në ndonjë instrument, të vallëzosh, të shkruash një poezi apo të pikturosh është njëfarë shkarkimi i lodhjes apo ngarkesës ditore dhe arritjes së një gjendjeje të përgjithshme relaksuese.

5.A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

Jo, asnjëherë. Mjekësia dhe pianoja kombinohen mrekullisht bukur me njëra-tjetrën, vetëm se e plotësojnë njëra-tjetrën. Pas kryerjes së orarit të punës, përveç që luaj gjatë tërë kohës në piano, marr klasë të vallëzimit për tango dhe këndoj në korin e grave "Okarina". Marrja me art vetëm se e balancon vështirësinë e një profesioni dhe të relakson.

Të qenit mjeke, konkretisht patologe nuk është edhe aq e lehtë, ballafaqohesh çdo dite jo vetëm me raste sfiduese, por edhe me raste që të prekin dhe ngarkohesh jo vetëm fizikisht, por edhe në mënyrë psikike. Aktivitetet si piano, vallëzimi, këndimi vetëm se e bëjnë më të lehtë edhe ushtrimin e profesionit si patologe. Shpesh edhe në zyrë gjatë mikroskopikimit, bashkë me kolegët bëjmë intermeco muzikore dhe këndojmë së bashku.

6.A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Momenti që ma vërteton ndikimin pozitiv të artit në mirëqenien personale dhe profesionale ka qenë periudha e COVID-19. Ndikimi i pianos ka qenë aq i madh sa nuk mund ta përshkruaj, kanë qenë ditët kur më së shumti kam luajtur në piano dhe ndoshta e vetmja kënaqësi që më është ofruar në atë periudhë, posaçërisht për ne si mjekë kur çdo ditë kemi dëgjuar për dikë të afërm, për një mik apo për një koleg që ka vuajtur nga COVID-19. Andaj po, muzika është shërues i shpirtit.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Nuk kemi pasur ndonjë bashkëpunim konkret, ndonëse kemi biseduar me dr. Dëfrim Koçinajn që mund të regjistrojmë ndonjë këngë. Paraqitja e mjekëve që merren me art në këtë revistë mund të jetë fillimi i një iniciative bashkëpunimi edhe e ofrimit dhe njohjes tonë si grup dhe pse jo edhe krijimit të diçkaje më të bukur dhe më të madhe.

8.A mendoni se marrja me muzikë i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Po, definitivisht po. Mendoj që të qenit aktiv në art ndikon në këto veti të njeriut, si komunikimi më i mirë, qëndrimi pozitiv ndaj punës, pacientëve dhe kolegëve, afërsia me palët bashkëpunuese e të tjerë.

9.A jeni aktualisht aktive në veprimtarinë muzikore?

Pianoja vazhdon të më zbukuroj jetën çdo ditë, ushtrij në vazhdimësi, postoj video të pjesëve apo këngëve të ndryshme në rrjete sociale. Aktivitetet me korin e grave "Okarina" janë të rregullta. Edhe aty e kam parë fuqinë e artit në aktivitetet grupore se sa mirë ndikojnë në mirëqenien e njeriut.

10.Një porosi për lexuesit.

Faleminderit për përzgjedhjen që të jem pjesë e këtij tregimi për mjekët që merren

me art. Qysh në momentin kur e mora ftesën, u entuziazmova shumë dhe më bëri të ndihem mirë.

Muzika meriton të jetë gjuhë obligative e dytë në çdo fushë, andaj aktivitetet shpesh artistike ushqejnë shpirtin dhe e zbukurojnë jetën e secilit. Ky do të ishte një mesazh inkurajues për secilin mjek, për secilin njeri që të ndajë kohë për veten duke u marrë me ndonjë aktivitet artistik; besoj që do të jetë më i dobishëm edhe për rrethin e tij.

Duke e ditur që jemi në prag të festave të fundvitit, uroj që t'i kaloni sa më bukur ato. Qoftë vit i mbushur me dashuri, me gëzime, me shëndet e me plot muzikë! Gëzuar 2024!

Prof. Kreshnik Hoti

1.Çka ju lidh me muzikën?

Është e vështirë të përshkruhet sepse realisht muzika ka qenë dhe është pjesë e pandashme për mua. Ndoshta më lidh aspekti i të qenit i lirë dhe mundësia për t'u shprehur ndryshe nga dimensionet e tjera jetësore që e bëjnë muzikën një vegël të përshtatshme për sinkronizim me ndjenja të veçanta.

2.Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Kam filluar në shkollën fillore, ndoshta nga klasa e 5-të apo e 6-të. Kam vazhduar pastaj me grupe si END para luftës, për të themeluar mandej edhe grupin Retrovizorja.

3.Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Mendoj se po, unë në aspektin profesional gjithmonë kam pasur një qasje më të gjerë që është hapur pikërisht nga mënyra e të menduarit në muzikë, sidomos në aspektin e komponimit që është një proces mjaft kreativ. Kjo pastaj mundëson qasje

kreative edhe në sfera të tjera jetësore, duke përfshirë profesionin që në rastin tim është farmacia dhe puna akademike.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Besoj se po, siç e përmenda edhe më lart, mendoj që muzicentët sikurse edhe personat e tjerë që merren me art, apo edhe që kanë ndonjë hobi apo pasion tjetër jashtë profesionit, kanë një spektër më të gjerë të të menduarit edhe në profesion. Kjo mund të sjellë vetëm benefite për ta, pa përmendur këtu shëndetin mendor pasi një hobi shtesë gjithmonë ndikon pozitivisht.

5.A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

Jo, sepse shumë herët në rrugëtimin tim kam vendosur që muzikës mos t'i qasem si profesion, por si pasion dhe hobi. Kjo ka mundësuar një kanalizim më të qartë të kohës dhe përpjekjeve akademike, shkencore dhe profesionale. Në anën tjetër, në aspektin muzikor, kjo ka mundësuar një qasje të pakompromis në lidhje me krijimtarinë artistike muzikore, meqenëse nuk jam ndikuar nga çështjet financiare që mund të jenë në shumë raste barriera për një artist në lidhje me atë se çka krijon në art po në rastin tim në muzikë.

6.A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Mendoj se po – gjithsesi, siç edhe u tha, përveç ndikimit në mirëqenien personale dhe profesionale, muzika gjithmonë ka qenë një portë dalje e rëndësishme për mirëqenien e shëndetit mendor.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Deri tani jo, kjo për shkak të kufizimeve kohore dhe bashkëpunimeve të vazhdueshme me shokë që në muzikë jemi rritur së bashku.

8.A mendoni se marrja me muzikë i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Ndoshta po, gjithsesi kur merresh me një art si muzika, përveç aftësive empatike në komunikim, gjithmonë ekziston një dimension i krijimtarisë artistike nëpërmjet së cilës mund të gjendet një gjuhë e përbashkët me të tjerët.

9.A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Jam 'gjysmë aktiv' edhe në nivel të hobit. Vitin e kaluar kemi publikuar albumin e tretë të grupit Retrovizorja, në të cilin kemi bashkëpunuar me këngëtarë, si Elina Duni dhe Shpat Deda, por ende s'kemi pasur mundësi t'i performojmë këngët e albumit të ri 'live' për shkak të kufizimeve kohore.

10.Një porosi për lexuesit.

Të merren me art, muzikë apo ndonjë art tjetër sepse kurrë nuk është vonë. E në rastin kur nuk merren me art, atëherë gjithsesi të gjejnë ndonjë hobi nëpërmjet të cilit mund ta bëjnë atë 'shkyqjen' profesionale sepse kjo i bënë edhe më të mirë profesionalisht.

Dr. Jeton Vorfi

1.Çfarë ju lidh me vallëzimin?

Vallëzimi modern ka qenë fusha ime përmes së cilës kam arritur të eksploroj fushën e muzikës në përgjithësi dhe të artit modern në veçanti.

2. Kur ka filluar lidhja juaj me vallëzimin?

Fillimisht, një nismë që e kam marrë ka qenë këndimi, kjo ishte më tepër si një tentativë e një të riu që të krijojë popullaritet me personalitetin e tij. Njëkohësisht, atëherë fillova të vallëzoj me motrën time. Ajo që ne bënim në atë kohë ka qenë më shumë një improvizim i asaj

që ne kemi parë në televizor, ndërsa gjatë kohës së studimeve në Kroaci frekuentoja një studio të vallëzimit modern – jazz balet.

Vitet e nëntëdhjeta ishin vite me kriza të luftës në Kroaci. Trupa profesioniste e baletit kishte humbur shumë valltarë profesionistë, kryesisht ndërkombëtarë që largoheshin nga Kroacia me frikën se do të përfshiheshin në luftë, kështu që për ta mbajtur teatrin aktiv ata filluan të mbanin audicione të fshehta nëpër studio të vallëzimit për t'i mbledhur talentët e rinj që t'i bënin pjesë të trupës së baletit shtetëror "Ivan Zajec" në Rijekë. Në këto audicione unë isha njëri nga të përzgjedhurit. Edhe pse unë vallëzimin në atë kohë e shihja si një hobi për të kaluar kohën dhe për t'u miqësuar me njerëzit, por jeta është e bukur kur gjërat vijnë pa plan, apo jo?

3.Si valltar a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Tek unë vallëzimi dhe mjekësia kanë qenë dy fusha që janë zhvilluar paralel me njëra-tjetrën dhe personaliteti im është krijuar i tillë që kam frymuar si dy trupa në një shpirt.

Duke kombinuar pasionin tim për artin me njohuritë dhe aftësitë mjekësore kam krijuar një perspektivë të veçantë në mjekësi. Për dallim nga kolegët e tjerë kam pasur një vizion më të gjerë dhe të ndryshëm në trajtimin e pacientëve, si dhe mënyrën se si i kuptojmë dhe lidhemi me ta. Sigurisht që është një dhunti që e kam shfrytëzuar për të sjellë emocion dhe kreativitet në fushën e shëndetësisë.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si valltar kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Vallëzimi ishte një mënyrë e shkëlqyer për të shpëtuar nga rutina e punës dhe për ta shijuar kohën e lirë në mënyrë më kreative dhe më argëtuese. Pa dyshim se në jetë kam qenë më i balancuar, më i lumtur dhe sigurisht më i relaksuar. Këtotribute kanë ndikuar pozitivisht në profesionin tim si Specialist i Emergjencës sepse ishte e nevojshme të ruaja shëndetin tim mental dhe kondicionin fizik.

5. A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj vallëzimit me përgjegjësitë profesionale?

Siç e thashë edhe më herët, këto dy profesione kanë frymuar si një tek unë. Por, në fillim njerëzit ishin dyshues në profesionalizmin tim sepse vallëzimi modern ishte shumë larg kornizave

të imazhit të një mjeku klasik siç ishin mësuar njerëzit të shohin. Duke qenë se emergjenca ishte epiqendra e një spitali shumë shpejt u kuptuan edhe aftësitë e mia profesionale, kështu që me kohën krijova një imazh pozitiv, të pëlqyer dhe shumë të besueshëm nga ana e pacientëve.

6.A mendoni se ndjekja e vallëzimit si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Është një mënyrë shumë e mirë për të zhvilluar brenda vetes ndjenjën e empatisë, kujdesit, inovacionit, kreativitetit, luftimin e stresit, zhvillimin e aftësive të komunikimit në përgjithësi dhe mjek-pacient në veçanti.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj vallëzimit?

Meqenëse kam qenë i vetmi në këtë fushë nuk mbaj mend të kem pasur ndonjë bashkëpunim. Kemi rastisur të jemi në emisione të njëjta, por jo të kemi pasur paraqitje të përbashkët në skenë ndonjëherë.

8.A mendoni se marrja me vallëzim i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Arti brenda vetes zhvillon në personalitetin e artistit një natyrë subtile e të ndjeshme që në profesionin e mjekut krijon një perspektivë më të gjerë dhe kreativitet më të madh në mënyrën se si i shohim dhe se si i trajtojmë gjërat, përfshirë këtu edhe qasjen me kolegë dhe me pacientë. Sigurisht që ndihmon për të krijuar një lidhje emocionale e kjo pastaj reflekton në përmirësimin e kujdesit dhe të empatisë.

9.A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë artistike?

Jam i shkëputur plotësisht nga kjo fushë. Veprimtaria ime në vallëzim ka zgjatur 20 vjet gjatë viteve 1995-2015. Ishte thjesht një nevojë e kohës për ndryshim.

10. Një porosi për lexuesit.

Ju inkurajoj të jeni të vërtetë ndaj vetes suaj dhe të lini energjinë tuaj të shkëlqejë. Çdo njeri ka art të lindur brenda vetes vetëm se duhet një eksplorim dhe një mundësi.

Dr. Dëfrim Koçinaj

1.Çka ju lidh me muzikën?

Me muzikën më lidh e kaluara ime e rinisë si gjimnazist kur kam qenë muzikant aktiv, por edhe e tashmja, me riaktivizimin tim të herëpashershëm në klubet e muzikës rok viteve të fundit pas pandemisë.

2.Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Qysh në klasën e tretë të shkollës fillore kur edhe jam regjistruar në shkollën e muzikës në Prizren. Kur vendosa ta studioj mjekësinë jam shkëputur tërësisht nga muzika dhe kjo shkëputje ka zgjatur plot 24 vjet deri kur gjatë pandemisë iu bashkova bendit Epoka 94.

3.Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prikje?

Arti, muzika në veçanti, sipas meje ta dhuron atë qetësinë shpirtërore dhe atë udhëtimin në një botë tjetër, duke të mundësuar shkëputje totale nga e përditshmja jonë. Kjo gjë padyshim ndikon në çlirimin emocional dhe të ngarkesave të përditshme që janë pjesë e pandashme e profesionit të mjekut.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Përdorimi i instrumenteve muzikore që kërkojnë shkathtësi të jashtëzakonshme të lëvizjes dhe koordinimit të gishtërinjëve ndikon shumë në zhvillimin e qendrave të caktuara në korteksin e trurit. Kjo gjë pastaj ndikon dhe në profesionet e tjera ku përdorimi i duarve është thelbësor, siç është rasti i kirurgjisë (unë jam kirurg

pediatrik).

5.A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

E vetmja sfidë është menaxhimi i kohës. Siç e dimë të gjithë, të jesh mjek, do të thotë të kesh shumë pak kohë të lirë cilësore. Në anën tjetër, instrumenti muzikor (në rastin tim kitara), kërkon ushtrim të vazhdueshëm në mënyrë që të arrish të luash në instrument në nivel të kënaqshëm.

6.A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Duke performuar me instrument në shtëpi krijohet ndjenja e lumturisë e sidomos duke performuar para publikut, krijohet një raport i veçantë midis teje dhe njerëzve që të ndjekin. Në rastin tim, në të gjitha performancat e mia, audiencë në masë të madhe i kam kolegët dhe koleget nga lëmitë e ndryshme mjekësore. Kjo ka bërë që edhe respekti midis nesh të jetë në nivelet më të larta, pra rrjedhimisht ka ndikuar në mirëqenien time dhe të rrethit tim.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Po, kemi pasur disa dalje publike para medieve, në kongrese mjekësore, si përfaqësues të Fakultetit të Mjekësisë, etj.

8.A mendoni se marrja me muzikë i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Jam i bindur për këtë nga shembulli im.

9.A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Jam aktiv, por në një masë të "kontrolluar". Jam solo kitarist i bendit Epoka 94 që nga viti 2020 dhe daljet tona në performanca 'live' mund të jenë 4 deri 5 herë në vit.

10.Një porosi për lexuesit.

Porosia ime është për prindërit që rrisin

fëmijë të vegjël, të cilët sa kanë filluar shkollimin fillor: Ekspozojini fëmijët me muzikën, instrumentet muzikore, sportin, artin në përgjithësi. Një shkathtësi e poseduar është një vlerë e shtuar gjatë gjithë jetës për individin dhe shoqërinë

Valbon Ajazaj

1.Çka ju lidh me muzikën?

Duke qenë se nga fëmijëria e hershme jam marrë me muzikë në mënyrë aktive atëherë edhe lidhja ime me artin, përkatësisht me muzikën ka qenë e pashmangshme. Besoj që arti duhet të jetë një pjesë e rëndësishme e jetës së çdo personi.

2.Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Me muzikë kam filluar të merrem nga moshë 9-vjeçare kur fillova të mësoj violinën. Gjatë këtij rrugëtimi përfundova shkollën fillore dhe të mesme të muzikës krahas përfundimit edhe të shkollimit standard fillor dhe gjimnazit. Gjatë shkollimit muzikor kam arritur të marr çmimin e parë si instrumentalisti më i dalluar i Kosovës në vitin 1989 dhe çmimin e tretë në garat e republikane të ish-Jugosllavisë.

3.Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Si muzicent je në kontakt të vazhdueshëm me publikun që kërkon një komunikim të veçantë dhe gjë kjo që mendoj se e ka përmirësuar edhe komunikimin me pacientë.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Jashtëzakonisht shumë, sidomos në

profesionin tim të mikrokirurgjisë oftalmologjike ku nevojitet një shkathtësi bimanuale.

5.A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës (artit, shkrimit) me përgjegjësitë profesionale?

Jo, mendoj që e plotësojnë njëra-tjetrën.

6.A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Absolutisht po. Marrja me muzikë, përkatësisht me violinë mundëson që në aspektin fizik dhe mental të relaksohemi nga ngarkesa që e kemi si mjekë, si dhe të rimarrim forcën për të vazhduar me obligimet profesionale.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Për fat të mirë po. Me kolegët dr. Valton Besimi – kardiolog, dr. Valbon Besimi – pediatër-neonatolog dhe dr. Dëfrim Koçinaj – kirurg pediatrik, me vite të tëra kemi qenë anëtarë të rregullt dhe boshti i orkestrës së SHKA "Agimi" nga Prizreni.

8.A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Për shkak të obligimeve profesionale nuk kam mundësi të marr pjesë më aktivisht. Aktiviteti i fundit në të cilin kam marrë pjesë ka qenë në vitin 2022, në Festivalin Zambaku i Prizrenit si anëtar i orkestrës profesionale.

9.Një porosi për lexuesit.

Mendoj që çdo person duhet të ketë edhe një aktivitet-hobi me të cilin do të merrej në kohë të lirë, qoftë ai aktivitet marrja me ndonjë lloj të artit apo sportit në mënyrë që të kemi një trup dhe mendje sa më të shëndoshë.

Dr. Valton Besimi

1.Çka ju lidh me muzikën?

Me muzikën me lidh një pasion i pashuar që buron qysh nga fëmijëria, me shumë gjasë me rrënjë nga pasioni i babait tim

tashmë të ndërë që ka ekzekutuar në mandolinë, xhaxhait që ka qenë entuziast i madh i muzikës dhe nga vëllai im i madh, dr. Valbon Besimi, prej të cilit edhe i kam marrë mësimet e para në muzikë; ai ka qenë në atë kohë në shkollën e ulët të muzikës, dega Violinë.

2.Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Lidhja ime me muzikën ka filluar shumë herët në fëmijëri, qysh në vitin 1985 kur babai im më dhuroi për ditëlindje një fizarmonikë shkolllore me tre regjistra.

3.Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Besoj se si muzikant qasja ime në mjekësi ka qenë më ndryshe, mendoj që muzikanti e ka një diapazon të gjerë dinamik të ushtruar për të mos gabuar e që personalisht mua më ka ndihmuar në marrjen e disa vendimeve kritike në momente shumë delikate klinike.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Mendoj që po sepse muzika të ndihmon në mënyra të ndryshme, ta kalon limitin e instrumentit, dukuria e perceptimit është detyrimisht më e shpejtë dhe efikase në tentim të perfeksionizimit, prandaj ka edhe shumë detaje të tjera të vogla që definitivisht më kanë ndihmuar në ngritjen dhe në përmirësimin e shkathtësive mjekësore.

5.A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

Ky lloj konflikti, do ta quaja konflikt i ëmbël, ka ndodhur shpesh personalisht tek unë, në veçanti gjatë studimeve, por në fund ka triumfuar përkushtimi për mjekësinë.

6.A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Absolutisht po, shumë pozitiv, kënaqësia ka qenë e vërtetë, shumë reale në çdo aspekt, e atij lloji të kënaqësive që me gjasë sot rinia i ka lënë anash dhe i ka zëvendësuar me kënaqësitë e rrjeteve sociale.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Po, kam bashkëpunuar natyrisht. Më duhet t'i përmend me emra, dr. Valbon Ajazaj, dr. Dëfrim Koçinaj dhe dr. Valbon Besimi.

8.A mendoni se marrja me muzikë (art, shkrim) i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Muzika më ka ndihmuar të njoftoj shumë njerëz të ndryshëm dhe të udhëtoj nëpër vende të ndryshme të botës, ku kam pasur rastin të njoftoj karaktere dhe kultura të ndryshme, mënyrën e të menduarit, qasjen për gjëra të ndryshme dhe mendoj që të gjitha këto kanë pasur ndikim pozitiv në raportet e mia të komunikimit me pacientë dhe me kolegë.

9.A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Nuk jam aktiv një kohë të gjatë në muzikë edhe pse posedoj një bagazh të madh të instrumenteve muzikore – sintisajzerëve në shtëpi, por për shkak të obligimeve të ndryshme, rrallëherë arrij që edhe në shtëpi të aktivizohem.

10.Një porosi për lexuesit.

Interpretimi i muzikës në skenë kërkon nga interpretuesi një lloj humaniteti dhe ndjeshmërie, sikurse në profesionin tonë të shenjtë të mjekut dhe i inkurajoj të gjithë nxënësit dhe studentët e mjekësisë që në qoftë se kanë talent ta vazhdojnë aktivitetin në muzikë sepse muzika të bënë të ndihesh mirë në të gjitha aspektet, të begaton me kulturë dhe afinitet për t'i parë gjërat më ndryshe e që besoj që e kompletojnë edhe profilin e një mjeku të shkëlqyeshëm në fund!

Dr. Murat Bajrami

1.Çka ju lidh me muzikën?

Muzika për mua është pjesë e pandashme e jetës.

2.Kur ka filluar lidhja juaj me muzikën?

Lidhja me muzikën është diçka që ka ekzistuar në jetën time që nga fëmijëria sepse në shtëpinë tonë ka pasur gjithmonë muzikë. Babi është inspirimi im dhe mentori i hapave të parë në muzikë.

3.Si muzikant, a mendoni se qasja juaj në mjekësi dallon nga kolegët e tjerë që nuk e kanë këtë prirje?

Unë mendoj që po.

4.A konsideroni se shkathtësitë tuaja si muzicent kanë kontribuar pozitivisht në profesionin tuaj mjekësor?

Sigurisht që po, pasi jemi më të ndjeshëm dhe më emocionalë, andaj mendoj që ka dhënë kontribut pozitiv në profesionin tonë.

5.A keni përjetuar ndonjëherë konflikt në mes të përkushtimit ndaj muzikës me përgjegjësitë profesionale?

Ndoshta, por unë mendoj se jo, pasi jam munduar t'i mbaj të dyjat paralelisht.

6.A mendoni se ndjekja e muzikës si hobi apo profesion ka pasur ndikim pozitiv në mirëqenien tuaj personale dhe profesionale?

Po, gjithsesi. Ka pasur ndikim pozitiv si në mirëqenien personale, ashtu edhe në atë profesionale.

7.A keni bashkëpunuar me profesionistë të tjerë mjekësorë që e ndajnë me ju pasionin ndaj muzikës?

Po, kam pasur nderin të bashkëpunoj me Prof. dr. Fisnik Kurshumliun, dr. Dëfrim Koçinajn dhe shumë të tjerë. Edhe tash sa herë që na jepet mundësia shihemi, flasim për muzikë dhe bëjmë "jam".

8.A mendoni se marrja me muzikë i ka përmirësuar aftësitë tuaja të komunikimit me kolegët dhe me pacientët?

Natyrisht që po. Njerëzit që merren me muzikë mendoj se janë më të afërt dhe me shoqërorë.

9.A jeni aktualisht aktiv në veprimtarinë muzikore?

Nuk jam aktiv si më parë, po mundohem që kohë pas kohe të bëj muzikë 'live', ndërsa në shtëpi mund të them që nuk shkon asnjë ditë pa luajtur në kitarë.

10.Një porosi për lexuesit.

Unë ju rekomandoj të dëgjoni sa më shumë muzikë. Ata që luajnë në ndonjë instrument gjithashtu të bëjnë muzikë në kohën e lirë pasi edhe shkenca ka vërtetuar se muzika është ushqim për trurin.